

на заседанието на режисьорския съвет и представителите на КНИК за приемане на спектакъла "ВНУЧКАТА НА ПОРТИЕРКАТА" от В. Саева, състояло се на 23. IX. 1952 г.

Др. Искра Панова, подпредседател на КНИК даде думата на присъстващите на заседанието.

Др. Масалитинов - режисьор на постановката:

Вие знаете историята с пиесата. Др. Бабочкин искаше тази пиеса да бъде включена в репертоара на Народния театър. Тъй като тогава всички режисьори бяха заети, тя беше дадена на дъщеря ми, която поиска моята помощ. Аз същотях зает в ДВТУ, но пиесата трябваше да излезе на пролет, и аз се зах с нея.

Мнението ми е, че драматургически пиесата не е много добре, но мисля, че публиката ще реагира на нея и ще я хареса.

От начало Пейчев беше полицейския управител, но беше лош изпълнител и го замених с Енчо Тагаров, който изпълнява добре ролята. Друго какво да кажа? Можете да ме питате.

Аз получих по-важна пиеса - "Чуждата сянка", смятам че няма какво повече да се прави с "Внучката на портиерката" и моля да бъде пусната, за да мога да се занимавам с новата пиеса.

Председателстващата заседанието др. Искра Панова предложи на др. Саева да каже нещо във връзка с нейната пиеса, но тя отговори, че няма какво да каже.

Др. Филипов. На др. Масалитинов тази пиеса не му пречи да се занимава с "Чуждата сянка". В "Внучката на портиерката" главните тежести паднаха и спектакъла израствна. В процеса на работата др. Масалитинов нанесе доста корекции и спектакъла се подобри. В него има добри актьорски постижения, например Енчо Тагаров е сочен и заразяващ образ. Внучката е също хубаво създаден образ и баба Евда. Аз присъствувах на шест репетиции и смятам, че др. Масалитинов е направил всичко за пиесата. Всички грешки, които сега биха се казали за пиесата, могат да се кажат. Например да се посочат недостатъци и да се иска поправянето им. Най-добре би било, да се пусне представлението. Мисля, че по-голямо въздействие би имала пиесата, ако се играеше в по-ранен период след 9 септември. За изпълнението, мисля че е на висока. И режисьор, и изпълнители са дали това, което е по силите им, което са могли да дадат.

Др. Масалитинов е категоричен в някои неща, които му бяха предложени и не ги прие - например Здравка да

предизвика пожара, запалвайки позивите, за да израстне
тя като героиня. Но на него му се вижда по-правдоподобно така,
както е дадено от автора.

Репетициите са провеждани миналата и тази година цялостно и
подробно.

Сега за театъра по-важно е мнението на другарите, които за
пъв път виждат спектакъла.

Др. Петко Атанасов. Пиесата е поставена добре. Тя рисува карти
ните от действителността с доста наивни средства и е подходяща за
една непретенциозна публика - за нея може да мине. Декоративно
пиесата не е добре. Божко Карабоскиков изглежда още смутен. Неговата
роля ми напомня, че Сашо Палиев би я играл добре. Пиесата е гото-
ва и може да се пусне.

Др. Мандаджиев не се изказа, понеже не е бил предупреден на
време.

Др. Лилиев. Всичко, което можеше да се каже за пиесата, се ка-
за от др. Масалитинов. За нея е направено много от страна на режи-
сьора и актьорите. Мисля, че се е получило представление, което
може да се пусне.

Др. Пенчев. Мирля, че за да си кажем мнението, трябва предва-
рително да познаваме пиесата. Но аз ще кажа моите впечатления от
това, което видях. В пиесата се очаква да стане по-голямо събитие
а не става. Чувствува се, че са положени усилия, за да се направи
хубаво представление. Но вижда се съвсем ясно, че както в пиесата
така и в изпълнението липсва нещо. Липсва едно по-голямо достиже-
ние в пиесата. Голямо постижение е играта на бабата, която играе
заразяващо и увличащо. В пиесата няма спойка. Бранника за престъп-
ленията, които върши, е много голям. Има сцени, които увличат. Теа-
тралната публика би оценила спектакъла като среден. Спектакълът е
добре подготвен, артистите знаят ролите си. Младецта би се увлякъл
от нея. Акцентите не се чувствуват. Като представление, пиесата
не е за негледане.

Др. Каракостов. Аз прочетох пиесата и смятам, че режисьорско-
то бюро извърши престъпление към авторката задего бяха против
нейната пиеса и казах, че с малки поправки тя ще бъде една актуал-
на пиеса. В нея се разказва за обикновеният, всекидневен живот,
в който се вижда героизма на Здравка, без поза, съвсем естествено.
За пиесата се говореше, че ще бъде спасена от сутринните предста-
вления и това ме накара да я видя. Между артистите се чувствуваше

някакво съмнение в успеха на пиесата и ме питаха дали ще стане представление от нея. Това до някъде се дължи на отношението към пиесата, и от това у артистите се уби ищаква, че от нея ще стане нещо. А в нея има много положителни работи. Смятам, че някои места трябва да се акцентират, например отношението на капитана към жена та на околийския управител. Верно е, че в пиесата няма голямо събитие. Но няма е малко топлотата и човечността в отношенията между хората от сутерена.

Пенка Василева е направила един прекрасен образ. С авторката образа може да се дообработи, за да стане още по-добър.

Не мога да приема промяната, която настъпва в последната картина с адвоката Енчев. От начало имаме съвсем хубава представа него, докато в последната картина хубавата представасъвсем пада. Много хубава е пета картина, която може да се направи още по-добре. Смятам, че Народния театър правилно е поставил тази пиеса, с която има какво да се каже на публиката.

Забележка правя за следните неща:

1. Репликата, с която Енчев излиза пред нас в друга светлина да се съкрати.
2. Разговора между бранника и Здравка е много дълъг. Здравка е фалшива.
3. Да се по засилят отношенията между Патева и капитана.
4. В трета картина декора не е наш.
5. Карабожков не се справя много добре с ролята си. В трета картина би трябвало да бъде по-млад.
6. В пета картина има още много да се клее. Липсва истинската атмосфера. Аз друго яче си я представях. В нея не се вижда междината от една и половина година. Смятам, че трябва да бъде по-емоционална.

Смятам, че можем да го снимем пиесата. И трябва към тази пиеса, като към българска пиеса, да проявим изключителни грижи.

Др. Саева. За Енчев са вмъкнати някои реплики, а някои са съкратени. Аз го виждах интелigent с добро сърце.

Др. Масалитинов. Аз смятам, че той има от какво да се бои, защото племеника му е такъв.

Др. Каракостов. Колкото за пожара. Наистина, изглежда, че Здравка го е напъвила, а след това се вижда, че е слугинчето. И на мен ми се щеше Здравка да бъде причината за него, но няма ли да направим грешка. Ще се изгуби тогава благородството на бабата, която прикрива слугинчето.

Др. Масалитинов. Какъв героизъм ще бъде у Здравка запалването на къщата.

Др. Петър Димитров. Пиесата има вълнуващи моменти, но общо взето не може да се каже, че е успех за Народния театър. Вижда се, че е постигнато много от режисьора и актьори. В пиесата има много наивитет, има декларативни, неестествени места. Вискателната публика няма да приеме спектакъла. Напълно съм съгласен за адвокатата. Неговата чистота от начало не остава до края. В него ние виждаме българския прогресивен интелегент, а на края се получи, че постъпва не така, както се очаква от него. Не намирам, че Карабожков не е добър. На някои места е много искрен и естествен. Пенка Василева е много добра. Трябва да ѝ се направи бележка за тези възвиления, за продължаването им. Образа общо взето е прекрасен. За младежта спектакълът би бил по-възприемчив. Раната на Здравка в последното действие е много натуралистична. Когато бащата на Здравка идва да не вика толкова, до говори с по-нисък тон.

Смятам, че спектакъла може да се приеме.

Др. Зидаров. Смятам неуместни тези приказки, че театъра е подценил пиесата. Знае се, че в Младежкия театър, където предложиха да се играе пиесата, отказаха да я поставят. Театралното училище също не е приело и накрая прие я Народния театър. И почнахме работа с нея, макар да знаем, че работата с тази пиеса не е лека. Верно е, че в репертоара на театъра няма юношеска пиеса и с тази пиеса има какво да се каже на юношите. Но това не значи, че няма и грешки. Тя е написана обикновено, ординерно, образите са делнични, сиви. Смятам, че др. Масалитинов и актьорите направиха всичко, което можеха и ние смятаме, че спектакъла може да се пусне. Декоративно пиесата е добре.

Подчертавам, че пиесата трябва да се пусне за юноши. Но на една вискателна публика - публика с друг критерий, която търси съвсем друго от Народния театър, не можем да я пуснем.

Смятам, че спектакъла е свършен, годен е за пускане. Това, което е трябвало да направи театъра, направил го е.

Др. Саева. Мога да кажа, че отношението на др. Зидаров към мен и моята пиеса е лошо и имам доказателства за това. Др. Зидаров не жедеше моята пиеса да има успех. И това негово лошо отношение към мен не е от сега. Преди няколко години една моя пиеса, която други другари препоръчаха, той я нарече антихудожествена.

При работата с моята пиеса, чувствувах, че съдействието на др. Зидаров, е съвсем малко. Ако актьорите са сърдечни, те биха казали това, което са чувствували при работата с пиесата. Никъде не е обявявано, че тази пиеса ще се играе от Народния театър. Еми Стефанов, и Ст. Пейчев за това отношения са напуснали ролите си във "Внучката на портнерката".

Повече не мога да защита пиесата си, щом мнението е, че е делнична и сива.

Др. Сърчаджиев. Мисля, че др. Саева е извадила погрешни заключения за др. Зидаров по отношение на нейната пиеса. Искам да кажа, че именно др. Зидаров настоява за тая пиеса, въпреки нишето доста критично отношение към нея. Безспорно тя има и положителни неща, но и доста слабости, които авторката не е преодоляла. И това, че е поставена пиесата в Народния театър, показва, че др. Зидаров не е имал отрицателно отношение към нея. Др. Масалинов прояви любов и с големи усилия направи спектакъл. За мене спектакъл е завършен. Той ще се хареса, но не на всяка публика - по-подходяща ще е за „ноши. Мисля, че неправилно авторката вини др. Зидаров. Той има заслуги за нейното поставяне.

Др. Зидаров. Нямаше ли същата атмосфера и при поставянето на "Царска милост", нещо което се получава почти винаги при българските драми.

Др. Лилив. Смята ли авторката, че този вид, в който се представя пиесата я задоволява, извършила ли е задачата си?

Др. Саева. Да. Но смятам, че трябва да се провери дали има голяма разлика от това, което съм дала аз и това, което сега е пиесата.

Представител на ДСНМ. Радостно е, че Народния театър поставя на сцената младежка пиеса. Смятам, че тя ще хареса на младежта. Смятам, че в нея добре е дадено разобличението на бранниците. Добре ще бъде съпоставянето на днешното с по-ранното. Приемам забележката за адвоката. Той трябва до край да остане чист образ. Помара също трябва да се изясни добре.

Пиесата може да се пусне.

Само Стоянов. Пиесата, въпреки слабостите си, ще извърши добра работа. Тя представя не един момент борбата на активните борци, а представя безименните помагачи на борбата - занаятчийчетата и чирачетата, които вършеха не малка работа. Заради това и други качества смятам, че пиесата е ценна.

В пиесата има неща низведени докрай. На много места има наивности. Например главно във втора картина. Не може Здравка така открито да говори за Съветския съюз на сина на полицейския началник. Диалога там трябва да се съкрати, като се махнат тези неща. Друго противоречиво място е в началото на втора картина. Впечатлението е, че действието на пиесата се разкрива в 1943 г., а има реплика, където се казва, че е заловена лодка - неща които ставаха в 1942 г. Велчо, когато съобщава, че са разкрити, трябва да бъде по-кратък и по-предпазлив. За Енчев съм напълно съгласен. Вижда се, че той симпатизира комунистите - оказва подслон на и помощ на племеника си, а накрая се получава противоречие в образа му. Напротив - 9 септември трябва да му помогне, за да се приобщи съвсем и им покаже топлото си отношение.

За пожара, струва ми се, че образа на Здравка ще спечели, ако тя предизвика пожара, или ако стане ясно, че при избухването на пожара, тя отива да спаси детето.

Постановката е изисквала доста усилия за преодоляване слабостите на пиесата. Могат да се поправят още неща. У повечето от героите не проявена борба за преодоляване на щампите, например у Енчо Тагаров, причина за което е, може би, малкото репетиции. У П. Василева има също привичното й кривене. Най-силно това се чувства у Стубленска. У М. Кирова - Здравка не е много ясно това което прави. Тя се поглезва в тази роля. Това трябва да се махне от нея. Особено във финала в поведението на Велчо и Здравка има външни неща.

Според мен, най-значителните слабости има пета картина, която е сурова. Тя трябва да се проведе на фона на девети септември. Атмосферата да се чувства по-силно. На 9 септември още не се говореше за народен съд.

Др. П. Атанасов. Страхувам се да не се получикриво заключение че театърът трябва да представя и юношески пиеси. За такива пиеси си имаме театър - Театъра за младежта и за в бъдеще той да ги приема.

Др. Искра Панова. Получиха се доста сигнали, че в театъра се отнасят небрежно към пиесата и от това отношение, съставът не е подготвен добре. Но съм приятно изненадана, че трупата е добре подготвена и това показва, че режисьорът се е занимавал, работел е с нея, а и управлението на театъра няма отрицателно отношение към нея. Актърите са се справили добре с ролите си. Добри пости-

жения имат Тагаров, бабата. И изхождайки от резултата, който е положителен, смятам, че неправилно е да се смята, че театъра саботира пиесата.

Декоративно пиесата е добре. За трета картина др. Каракостов е прав, но сега това не може да се поправи.

Имам още малко забележки за пиесата. Сладнарова шаржира още в началото на играта си, но по-нататък уляга. Предлагам да се тушира сцената с котката. Тя не е толкова важна. За Енчев съм съгласна. Пожара, ако може да се измени така, че да израстне героинята у Здравка.

Смятам, че като спектакъл, пиесата е готова. В нея има редица, ярки, интересни картини. Имам една малка забележка за слугинчето. Защо е доведено в Бургас чак от София това шопче и плитчиците му защо са такива.

Пиесата трябва да излезе. Тя ще добринесе полза.

Съгласна съм със забележките на другарите и трябва да кажа, че тази пиеса като българска, прави крачка напред, но не достига нивото което е стигнал театъра. Народният театър, който е първи в нашата страна, не трябва да взема пиеса, която не е била взета от по-малки театри.

Др. Филипов. Др. Бабочкин беше тогава художествен ръководител на театъра и той сметна за правилно да се вземе пиесата.

Др. Искра Панова. Така не бива да се постъпва. Народният театър трябва да има по-силни пиеси. В тази пиеса има хубави неща, но има и много слабости. Нуждае се от по-сериозна преработка, за да зазвучи по-добре.

Младешта сега гледа "Семейство", "Млада гвардия" и изискванията й са по-големи. Начина по-който е разработена пиесата е сантиментален и съзлив и се съмнявам дали нашите младежи ще я приемат като нещо, което много ще ги раздвижи.

Смятам, че не бива да се сваля, понеже не е вредна. Пиесата е готова и може да се пусне.

Премиерата може да бъде във вторник.

ИСКРА ПАНОВА

КАМЕН ЗИДАРОВ

Ф. ФИЛИПОВ

Н.О. МАСАЛИТИНОВ

Н. ЛИЛИЕВ

Ст. СЪРЧАДЖИЕВ

ПЕТКО АТАНАСОВ

САШО СТОЯНОВ

Ст. КАРАКОСТОВ

Ст. ПЕНЧЕВ

П. ШИМИТОВ

ВЕРА САЕВА

ПРЕДСТАВИТЕЛ НА ЦСЕМ